

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
112/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. június 22.

A C-872/19 P. sz. ügyben hozott ítélet
Venezuela kontra Tanács

Venezuelának valóban fennáll a kereshetőségi joga az olyan rendelettel szemben, amely vele szemben korlátozó intézkedéseket vezet be

A Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék ezzel ellentétes ítéletét, és visszautalja az ügyet a Törvényszék elé a megsemmisítés iránti kereset érdeméről való határozathozatal céljából

Az Európai Unió Tanácsa az emberi jogok, a jogállamiság és a demokrácia terén fennálló helyzet romlására tekintettel 2017-ben korlátozó intézkedéseket fogadott el Venezuelával szemben. A 2017/2063 rendelet¹ 2., 3., 6. és 7. cikke többek között tilalmat írt elő arra vonatkozóan, hogy Venezuelában bármely természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv részére belső elnyomás céljára felhasználható katonai felszereléseket és, valamint azokhoz kapcsolódó technológiákat adjanak el vagy szolgáltatassanak, valamint megtiltotta, hogy Venezuelában ugyanilyen természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek részére e felszerelések nyújtásához kapcsolódóan bizonyos technikai szolgáltatásokat, brókerszolgáltatásokat vagy pénzügyi szolgáltatásokat nyújtsanak.

2018. február 6-án Venezuela keresetet indított a 2017/2063 rendeletnek a rá vonatkozó részében történő megsemmisítése iránt. Ezt követően kiigazította a keresetét annak érdekében, hogy az kiterjedjen a 2018/1656 határozatra és a 2018/1653 végrehajtási rendeletre² is, amely jogi aktusokkal a Tanács meghosszabbította az elfogadott korlátozó intézkedéseket. Az Európai Unió Törvényszéke a 2019. szeptember 20-i ítéletében e keresetet elfogadhatatlanság miatt elutasította azzal az indokkal, hogy a vitatott rendelkezések nem érintik közvetlenül Venezuela jogi helyzetét.³

A Bíróság Venezuela fellebbezése nyomán az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésében előírt elfogadhatósági kritériumoknak az olyan megsemmisítés iránti kereset keretében való alkalmazhatóságáról határoz, amelyet egy harmadik állam terjeszt elő a Tanács által az ezen államban fennálló helyzetre tekintettel elfogadott korlátozó intézkedésekkel szemben. A Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék ítéletét abban a részében, amelyben az elfogadhatatlannak nyilvánította a Venezuela által a 2017/2063 rendelet 2., 3., 6. és 7. cikkének megsemmisítése iránt benyújtott keresetet, és visszautalja az ügyet a Törvényszéke elé a keresetre vonatkozó érdemi határozat meghozatala céljából.

A Bíróság álláspontja

A Bíróság előzetesen megállapítja, hogy mivel Venezuela fellebbezése nem érinti a megtámadott ítélet azon részét, amelyben a Törvényszék elfogadhatatlanság miatt elutasította az említett harmadik állam keresetének a 2018/1653 végrehajtási rendelet és a 2018/1656 határozat megsemmisítésére irányuló részét, a Törvényszék e tekintetben jogerősen határozott. A Bíróság ezt követően emlékeztet arra, hogy a következőes ítélkezési gyakorlat szerint szükség esetén

¹ A venezuelai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2017. november 13-i (EU) 2017/2063 tanácsi rendelet (HL 2017. L 295., 21. o.).

² A venezuelai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló (KKBP) 2017/2074 határozat módosításáról szóló, 2018. november 6-i (KKBP) 2018/1656 tanácsi határozat (HL 2018. L 276., 10. o.) és a venezuelai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló (EU) 2017/2063 rendelet végrehajtásáról szóló, 2018. november 6-i (EU) 2018/1653 tanácsi végrehajtási rendelet (HL 2018. L 276., 1. o.).

³ 2019. szeptember 20-i Venezuela kontra Tanács ítélet ([T-65/18](#), EU:T:2019:649).

hivatalból dönthet az EUMSZ 263. cikkben foglalt elfogadhatósági feltételek megsértésére alapított imperatív jogalapról.

A jelen ügyben **hivatalból azt a kérdést veti fel, hogy Venezuela az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett „jogi személynek” tekinthető-e.** E tekintetben megállapítja, hogy e rendelkezésből nem következik, hogy a jogi személyek bizonyos kategóriái nem hivatkozhatnak a megsemmisítés iránti kereset indításának az e cikkben előírt lehetőségére. Egyébiránt a korábbi ítélkezési gyakorlatából sem következik, hogy a „jogi személynek” az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésében használt fogalmát megszorítóan kell értelmezni. A Bíróság ezt követően hangsúlyozza, hogy az az elv, amely szerint az Unió többek között a jogállamiság értékén alapul, mind az EUSZ 2. cikkből, mind pedig az EUSZ 21. cikkből – amelyre a KKBP-re vonatkozó EUSZ 23. cikk visszautal – következik. E körülmények között a Bíróság megállapítja, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének a hatékony bírósági felülvizsgálat és a jogállamiság elvei fényében történő értelmezése szerint **valamely harmadik államnak az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett „jogi személyként” kereshetőségi joggal kell rendelkeznie, amennyiben az e rendelkezésben előírt többi feltétel teljesül.** E tekintetben rámutat arra, hogy **az Uniónak a jogállamiság tiszteletben tartásának biztosítására irányuló kötelezettségei nem függnék a viszonyosság feltételétől.** Következésképpen Venezuelát mint **nemzetközi jogi személyiséggel rendelkező államot az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett „jogi személynek” kell tekinteni.**

A Bíróság ezt követően megállapítja, hogy **a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a szóban forgó korlátozó intézkedések nem gyakorolnak közvetlen hatást Venezuela jogi helyzetére.** E tekintetben megállapítja, hogy a szóban forgó korlátozó intézkedéseket Venezuelával szemben hozták meg. Annak megtiltása ugyanis az uniós gazdasági szereplők számára, hogy bizonyos műveleteket végezzenek, egyenértékű annak Venezuela számára való megtiltásával, hogy az említett gazdasági szereplőkkel e műveleteket végezze. Egyébiránt, mivel a 2017/2063 rendelet hatálybalépése a rendelet 2., 3., 6. és 7. cikkében előírt tilalmak azonnali és automatikus alkalmazását eredményezte, ezek a tilalmak megakadályozzák Venezuelát számos áru és szolgáltatás beszerzésében. A Bíróság ebből azt a következtetést vonja le, hogy e rendelkezések közvetlen hatást gyakorolnak ezen állam jogi helyzetére. E tekintetben megállapítja, hogy nem kell különbséget tenni aszerint, hogy ezen állam kereskedelmi műveletei a *iure gestionis* vagy a *iure imperii* körébe tartoznak-e. Ugyanígy megállapítja, hogy e tekintetben nem releváns az a körülmény, hogy a szóban forgó korlátozó intézkedések nem jelentenek abszolút akadályt Venezuela számára a szóban forgó áruk és szolgáltatások beszerzése vonatkozásában.

Ezt követően a **Bíróság érdemben dönt a Tanács által a Törvényszék előtt eredetileg felhozott többi elfogadhatatlansági okról.** A Venezuela eljáráshoz fűződő érdekének hiányára alapított okot illetően a Bíróság megállapítja, hogy mivel a 2017/2063 rendelet 2., 3., 6. és 7. cikkében előírt tilalmak sérthetik Venezuela – többek között gazdasági – érdekeit, azok megsemmisítése önmagában előnnyel járhat a számára. Ami az arra alapított okot illeti, hogy a vitatott rendelkezések nem érintik közvetlenül Venezuelát, a Bíróság úgy véli, hogy a 2017/2063 rendelet szóban forgó cikkeiben foglalt tilalmak anélkül alkalmazandók, hogy mérlegelési jogkört hagynának az azok végrehajtásával megbízott címzettek számára, valamint anélkül, hogy végrehajtási intézkedések elfogadása lenne szükséges. A Bíróság, mivel már megállapította, hogy e rendelkezések hatást gyakorolnak Venezuela jogi helyzetére, ezen okot elutasítja.

Végezetül a Bíróság megállapítja, hogy **a 2017/2063 rendelet az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett „rendeleti jellegű jogi aktusnak” minősül. Mivel e rendelet Venezuela által vitatott cikkei ezenkívül nem vonnak maguk után végrehajtási intézkedéseket, a Bíróság megállapítja, hogy e harmadik állam azokkal szemben valóban kereshetőségi joggal rendelkezik az említett rendelkezés alapján, anélkül hogy bizonyítania kellene, hogy az említett rendelkezések a személyében érintik.**

Emlékeztető: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és

megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.